

MANIFEST FUNDAMENTALNOG HUMANIZMA

1. Ovo je *objava suštinske ljudskosti ljudima*. Ovo je manifest suštinski ljudskog humanizma, koji se naziva *fundamentalni humanizam*.
2. Humanizam je star koliko i sam čovek. Od kada je počeo da se pita, čovek preispituje: Ko sam? Šta sam? Odakle potičem? Kuda idem? Ko su drugi ljudi? Kakav je odnos između mene (kao čoveka) i drugog čoveka? Kakav je odnos između jedne i druge grupe ljudi? Kakav je odnos između mene (čoveka) i drugih bića (životinja, biljaka...)?
3. Ako imamo u vidu *suštinsku jednost* svih ljudi, koja se izražava kroz jedinstveno poreklo, kao i genetsko, morfološko i psihičko jedinstvo svih ljudi, onda je fundamentalni humanizam *moguć i neophodan*. Za fundamentalni humanizam čovek je veličanstveno biće, sposobno za sopstvenu transformaciju i razvoj.
4. U svim civilizacijama, kako istočnim tako i zapadnim, postojala je ideja humanizma. Ipak, dosledna humanistička zamisao začeta je kod starih Grka, gde se razvijala u okrilju antičke filosofije. Proboj te struje humanizma vidimo u humanizmu Renesanse XIV veka. Posle te veličanstvene ode čoveku i ljudskom rodu, ideja humanizma se dalje razvija i postiže svoju kulminaciju u doba Prosvetiteljstva.
5. U moderno doba humanizam se zaokružuje kao poseban filozofski pravac i pogled na svet i organizuje se u niz humanističkih organizacija i asocijacija. Zapad je prisvojio humanizam kao svoj izum i razvio je sopstvenu verziju humanizma, zasnovanu na vladavini razuma i težnji za oslobađanjem od tiranije vere. Ta verzija humanizma naziva se racionalističkim ili sekularnim humanizmom.
6. Sekularni humanizam, koji je sada vladajuća humanistička sila na polihronoj intelektualnoj sceni, nije ono što bismo mogli nazvati istinskim humanizmom. On je specifičan vid humanizma, budući da je definisan kao racionalistički humanizam. S druge strane, on je postao dogmatski, promovišući se kao nova vrsta religije. Otuda on ne može da bude ona univerzalna filozofska platforma kojoj je dato da ponese prometejsku baklju i zapali vatru nove revolucije, revolucije koja će imati sveti cilj oslobodjenja čoveka od svih nametnutih ograničenja, i koja će slaviti ukupnost čovekovih potencijala i sposobnosti.
7. Danas, kada je čovek ponovo u opasnosti, okružen pretnjama i izazovima, kako potencijalnim tako i aktuelnim, kao što su: razularení kapitalizam katastrofe, hiper-

trofija materijalnih proizvoda, dozirani marketing i smišljeno podsticanje niskih nagona i „potrebe“ za potrošnjom, poplava medijskog šarlatanstva, virtuelizacija i onlajnizacija društvenih odnosa, promovisanje kloniranja i drugih manipulacija genetičkog inženjeringa, remodelovanje i reinženjering ljudskog tela korišćenjem alternativnih kozmetičkih metoda i plastične operacije, izmišljanje novih sojeva virusa i bakterija, i mnoge druge, potreban nam je novi humanizam.

8. Stoga je nužno okupiti se ponovo oko suštinskih ideja koje tvore jedinstvenu i sveobuhvatnu osnovu iz koje se uzdiže nova filozofija humanizma. Taj humanizam se zove *fundamentalni humanizam*. On jednako slavi moći razuma, emocija i imaginacije, i prihvata čoveka onakvog kakav jeste, sa svim njegovim obeležjima, raznovrsnostima, potencijalima i sposobnostima, čoveka bez obzira na polna, rasna, religijska, etnička opredeljenja, čoveka – maštara, naučnika, maga, umetnika, mistika.
9. Fundamentalni humanizam se bori protiv dogme svake vrste, jednako protiv ekstremizma fanatične vere i ekstremizma hladnog racionalizma. Cilj fundamentalnog humanizma je ukinuti sva ograničenja koja ugrožavaju slobodu čoveka i koja mu nameću mnogobrojne, hipertrofirane institucije i organizacije (koje je on sam kroz društveno organizovanje oformio), kreirajući lažan osećaj sopstvene neophodnosti, osiguravajući time svoj kontinuitet i namećući čoveku lažne i obmanjujuće predstave, stvarajući posredno uslove za konflikte, neprijateljstva i ratove među ljudima. Cilj je uspostaviti najširu platformu gde će svaki čovek moći slobodno da se samoodredi i odlučuje o vlastitoj egzistenciji i razvoju, individualno i u zajednici sa drugim ljudima i kolektivitetima.
10. Fundamentalni humanizam se zasniva na sledećim *principima*:
 - 10.1. Izvorna sloboda svakog čoveka, što podrazumeva slobodu čoveka da bira i odlučuje o svom životu, individualno i/ili u zajednici sa drugim ljudima.
 - 10.2. Pravo svakog čoveka na samoodređenje, što uključuje pravo na slobodan i potpun razvoj svakog čoveka u skladu sa njegovom ili njenom istinskom prirodom i voljom.
 - 10.3. Prihvatanje drugih ljudi onakvih kakvi jesu, što podrazumeva poštovanje njihove slobode i prava na samoodređenje.
 - 10.4. Prihvatanje svega što je ljudsko, kako u sebi tako i u drugima, što uključuje prihvatanje svih kvaliteta, mogućnosti i sposobnosti, urođenih ili stečenih, fizičkih ili psihičkih, kao i svih ljudskih (individualnih i društvenih) koncepata, dela i produkata, nezavisno od vremena i prostora u kojima su stvoreni.
 - 10.5. Prihvatanje svih drugih bića i entiteta, koji čine prirodno okruženje na planeti Zemlji, kao i šire, u sveukupnom spoznatom i nespoznatom univerzumu, i težnja za uspostavljanjem i održavanjem sklada između čovečanstva i okruženja.
 - 10.6. Borba za slobodu svakog čoveka i svih ljudi u celini.
 - 10.7. Borba protiv svake diskriminacije i ograničenja slobode čoveka i ljudi u celini, posebno ograničenja sujeverja, straha, verske dogme, ropstva, licemerja i obmane,

- kao i svih vidova ekstremizma, koji protežiraju jednu sposobnost ili sklonost čoveka nauštrb drugih.
- 10.8. Negovanje suštinski ljudske etike i ljudskih vrlina, razvoj slobodnog i kritičnog duha, podsticanje kreativnosti i izgrađivanje uravnotežene i skladne ličnosti.
 - 10.9. Stvaranje uslova da institucije i organizacije budu podređene ljudima i da budu u funkciji ljudi, a ne obrnuto.
 - 10.10. Ljubav i istinska vera u jedinstvo, razvoj i prosperitet svakog čoveka i čovečanstva u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.
11. Svaki čovek koji prihvata ovaj manifest i njegovih 10 tačaka i 10 principa može se nazvati *fundamentalnim humanistom*.

Napisano: 28.09.2010, Novi Sad, Srbija, Evropa